

FORSVARSMINISTERIET

19. maj 2016

NOTAT 17: PRISER FOR OPGRADERING FOR DE TRE KANDIDATER

Spørgsmål

Dette notat besvarer følgende spørgsmål:

- *"Hvad er den skønnede pris på opgradering af Joint Strike Fighter i flyenes samlede operationsperiode på omkring 40 år?"*
- *Hvad er den skønnede pris på opgradering af Super hornet i flyenes samlede operationsperiode på omkring 40 år?"*
- *Hvad er den skønnede pris på opgradering af Eurofighter i flyenes samlede operationsperiode på omkring 40 år?"*

Grundlag

Notatet beror på den militærfaglige evaluering af kandidaterne, som bygger på besvarelserne af Forsvarsministeriets "Request for Binding Information" (RBI 2014) samt historiske oplysninger og erfaringer med de nuværende F-16 fly.

Sagsfremstilling

Modifikationer og opdateringer af kampfly

Modifikationer og opdateringer af kampfly gennemføres af flere årsager, såsom ændringer i operative forhold pga. nye opgaver, ændringer i trusler eller den generelle teknologiske udvikling. For at de nye kampfly kan anvendes effektivt og sikkert gennem hele levetiden på 30 år, vil der således opstå et behov for at gennemføre modifikationer og opdateringer, ligesom der løbende er opstået et behov for at opdatere de nuværende F-16 fly.

Opdateringer sker typisk i to tempi, hvor mindre opdateringer gennemføres hvert 2.-3. år og større opdateringer hvert 4.-6. år. Dette gælder for de fleste typer af kampfly og har også været tilfældet for F-16 flyene.

Opdateringer og modifikationer søges gennemført i samarbejde med andre nationer pga. de høje omkostninger forbundet hermed, samt den store tekniske kompleksitet, som udviklingen af opdaterings- og modifikationsaktiviteter indebærer. For Danmark, som råder over et begrænset antal kampfly, vil dette typisk ske i samarbejde med størstbrugeren, producenten og andre nationer med samme behov. På F-16 flyene er opdateringer og modifikationer typisk gennemført i samarbejde med US Air Force, Lockheed Martin, Norge, Holland og Belgien med flere.

Modifikationer og opdateringer af de tre kampflykandidater

Leverandørerne har i deres RBI-svar angivet forskellige opdateringstakter af kandidatflyene. Der gennemføres mindre opdateringer af F-35 hvert 2. år, mens større opdateringer gennemføres hvert 4. år. Mindre opdateringer af henholdsvis Eurofighter og Super Hornet gen-

nemføres hvert 3. år, mens større opdateringer gennemføres hvert 6. år. På baggrund af informationer fra kandidaterne er der afsat følgende omkostninger i 2014-priser til modifikationer og opdateringer over flyenes levetid:

Eurofighter: 2,9 mia. kr.

Joint Strike Fighter: 6,5 mia. Kr.

Super Hornet: 4,3 mia. kr.